

Herrnhuts Brödramission

Han låter mig vila på gröna ängar,
han för mig till vatten där jag finner ro.

- Psalm 23:2

nr 2 2025

Kära läsare...

Våren är här – en tid för förnyad glädje över livet. Samtidigt kan vi inte blunda för det som sker omkring oss.

För inte så länge sedan drabbades min hemstad Uppsala av ännu en skjutning. Tre unga människor miste livet. Kort därefter inträffade ytterligare en. Våldet kryper allt närmare och det blir smärtsamt tydligt hur mycket vi behöver hopp.

Evangeliet om Jesus är inte "bara" något vi kristna bär vidare till andra – det är något vi får leva av, här och nu, mitt i vardagen. Det kristna budskapet ger oss ett verkligt hopp som vi får vi dela med oss av: kanske över en kopp te eller genom en hjälpande hand. Låt oss ha ett öppet hjärta för vår nästa – oavsett vem vi möter. Ett varmt tack till dig som bär detta arbete tillsammans med oss. Tack för dina förböner, dina gåvor och ditt engagemang. Det gör skillnad.

På hemmaplan känner jag stor tacksamhet över den resa vår församling gjorde den 10 maj. Vi besökte EFS i Betlehems kyrkan och systrarna i Alsike kloster. Det blev fina möten som gav oss både nya insikter och en djupare gemenskap – med varandra och med de platser vi besökte.

Vi blev påmind om hur mycket Herrnhutismen och EFS har gemensamt. Under resan blev det också tydligt vilken mångfald vi utgör: med oss fanns deltagare från Finland, Eritrea, Ungern,

Tyskland – och så jag, med rötter i Indien. Vi har olika bakgrunder och personligheter, men förenas i tron på den uppståndne Frälsaren. För det är sådan han är – han för människor samman. Jag är också tacksam för våra utåtriktade satsningar, Vid Bordet och Öl & Bibel. Öl & Bibel håller till på hotell Diplomat på Strandvägen numera. Dessa mötesplatser synliggör Guds församling mitt i världen. Be för fler deltagare och att folk kommer till tro.

Sommaren står för dörren. Så ta med din Bibel till sommarhuset, eller sätt dig på ett kafé i stan, hemma på din balkong eller i din läsfåtölj hemma och läs. Andlig läsning är som ingen annan läsning.

Vi får motiveras utifrån dessa ord: *”Ditt ord är mina fötters lykta och ett ljus på min stig” (Ps 119:105)* och från Paulus får vi dessa ord: *”Hela Skriften är utandad av Gud och nyttig till undervisning, tillrättavisning, upprättelse och fostran i rättfärdighet, så att gudsmänniskan blir fullt färdig, väl rustad för varje god gärning” (2 Tim 3:16-17).*

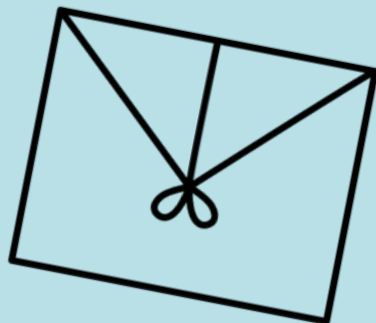
Jag önskar er alla en fridfull och välsignad sommar, fylld av kärlek, vila och Guds närvaro.

*I Kristus,
Daniel Källander
Präst och verksamhetschef*

**Vill du ha tidningen hem i brevlådan?
Har du idéer om vad vi kan skriva om?
Kontakta oss!**

Daniel Källander
daniel.kallander@evangeliska.nu
tel. 0709 25 16 31

Herrnhuts Brödramission nr 2 2025

Ansvarig utgivare: Daniel Källander

Text: Daniel Källander, Martin Åberg, Christel Espenkrona

Layout: Christel Espenkrona

Bilder: Unsplash.com, Daniel Källander, Katalin Steiner, Christel Espenkrona

NÄR LIVET GÖR ONT

– om glädje, lidande och Guds suveränitet

Hur mycket av livet består egentligen av glädje – och hur mycket av lidande? I en tid då lycka ofta marknadsförs som människans yttersta mål, väcker frågan lätt motstånd. Men i mötet med livets realiteter – förlust, smärta, ensamhet – tränger sig frågan på och kräver ärliga svar.

I den här artikeln reflekterar jag över ett påstående som jag först mötte med förvåning, men senare med igenkänning: att lidandet i livet ofta väger tyngre än glädjen. Vad säger vår tro om detta? Vad säger Bibeln? Och hur kan Guds suveränitet ge oss hopp – även när livet gör ont?

Jag läste för några år sedan en artikel i en kristen amerikansk tidskrift som fick mig att haka till. Det var inte det att det som sades nödvändigtvis var felaktigt, men jag hade aldrig tidigare reflekterat över påståendet, än mindre dragit samma slutsats. I artikeln hävdades att livet innehåller mer lidande än glädje och lycka, något som enligt författaren blir tydligt när man passerat trettio.

Efter att ha läst artikeln var jag inte bara häpen över det som sades, utan även över min egen reaktion – att jag faktiskt kände igen mig. Var det möjligt att detta dystra påstående var sant? Hade jag undermedvetet förstått detta redan tidigare?

Jag har själv upplevt mobbning under hela min grundskoletid och förlorat nära anhöriga i unga år. Kanske var det dessa erfarenheter som gjorde att mitt inre inte protesterade. Under veckorna som följde skickade jag artikeln till vänner för att försöka förstå mer. Många reagerade starkt och avvisade påståendet – bilden av livet som mer smärta än glädje var för mörk. Men var det verkligen så orimligt?

Låt oss fundera över vad lycka och glädje egentligen är. När kände du dig lycklig senast? Lever du i ett konstant tillstånd av glädje? Sanningen är nog att livet består av både höjdpunkter och dalar. Och mätt genom flyktiga känslor – eller likes på sociala medier – blir glädjen både svårfångad och snabbt övergående. Detta påverkar särskilt unga människor starkt.

Jag tror att hur vi förhåller oss till lidande och glädje hänger nära samman med vilken gud vi tillber. Martin Luther definierade vad en gud är med orden: *“Din Gud kallas den eller det som du förväntar dig allt gott av och som du tar din tillflykt till när du är i nöd. Att ha en Gud är alltså inget annat än att av hjärtat förtrösta och tro på den eller det som man sätter högst i tillvaron.”*

Med detta synsätt finns inga praktiska ateister – alla tillber något. Frågan är bara: tillber vi den ende sanne Guden eller avgudar?

Vår syn på lidande formas av vår tillbedjan. För vissa är lidandet en ständig följeslagare, för andra en återkommande gäst. Men oavsett hur det ser ut är artikelförfattarens tes inte att lidande känns större, utan att det förekommer oftare.

Redan i Gamla testamentet möter vi livets bräcklighet och svärmod. Job uttrycker det så här: *”Människan, född av kvinna, lever en kort tid och mättas av oro. Hon växer som blomman men vissnar, flyr som skuggan och blir inte kvar.”* (Job 14:1–2) Och i Predikaren står det: *”Tomhet, idel tomhet, säger Predikaren, tomhet, idel tomhet. Allt är tomhet.”* (Predikaren 1:2) Bibeln är alltså realistisk kring livets beskaffenhet.

Jesus själv säger: *”Detta har jag sagt er för att ni ska ha frid i mig. I världen får ni lida, men var inte oroliga: jag har besegrat världen.”* (Joh 16:33) Han lovar oss inte ett lidandefritt liv, men frid mitt i lidandet.

Aposteln Paulus påminner oss: *"Vi är ständigt ansatta men inte kringrända, rådvilla men inte rådlösa, förföljda men inte övergivna, nerslagna men inte utslagna."* (2 Kor 4:8–9)

Och han fortsätter: *"Därför tappar vi inte modet. Även om vår yttre människa bryts ner, förnyas den inre människan dag för dag. Ty vår nöd, som varar ett ögonblick och väger lätt, bereder åt oss en härlighet som väger tungt och varar i evighet."* (2 Kor 4:16–17)

Romarbrevet ger oss kanske det mest hoppfulla löftet i detta sammanhang: *"Vi vet att för dem som älskar Gud samverkar allt till det bästa, för dem som är kallade efter hans beslut."* (Rom 8:28, Svenska Folkbibeln). Allt samverkar till det bästa! Stanna upp i läsningen och ta till dig detta underbara ord från aposteln Paulus. Vad du och jag än går igenom,

så låter Gud det verka till vårt bästa. Så mäktig är vår Herre. Suverän, för att uttrycka det teologiskt.

Att vara kristen är alltså inte en försäkring mot lidande. Det är snarare att leva i en verklighet där lidandet får mening – därför att det finns en Gud som är större än både glädjen och smärtan. Genom Guds ord får vi hjälp att tolka vår verklighet i ett större ljus. Det gör inte sjukdomen lättare, sorgen mindre smärtsam eller relationer mindre komplicerande. Men med rätt seende möjligt att uthärda dag för dag.

Alltså - Gud är suverän, Han har kontroll, och det är en stor tröst för oss alla i livets alla skeenden.

- Daniel Källander

TACK FÖR DEN HÄR GÅNGEN!

Oftast kanske man inte slutar från samma jobb flera gånger, men så blev det ju nu i mitt fall. Det har varit fantastiskt att få vara tillbaka i Brödraförsamlingen, att träffa er igen och höra alla glada tillrop vid fikabordet! Ni kanske är något rundare nu än när jag kom, men nu kommer sommaren och det blir en paus i kyrkfikat

Många har frågat varför jag väljer att flytta, och kikar man på bilden ovan kanske man förstår lite varför. Inte för att majoriteten av årets dagar är så fina som den var, för det blåser och regnar mer på västkusten, men jag längtar hem. Hem till havet och naturen och där man inte behöver trängas med alla människor, och hem till vänner och familj. Och så behöver min mamma hjälp, och man har ju bara en mamma i livet, så då får man se till att ta hand om henne!

Tusen tack till församlingen, styrelsen och till Daniel, Maggan och Mika!
Ni är magiska!

- Christel Espenkrona, och Kato (förstås)

Herrnhutare på tröskeln till det moderna samhället

Ifall man kikar i historiens backspegel är det lätt att tro att människor ur det förflutna är väldigt olika oss själva. Sociala förhållanden, politik och ekonomi – allt det där som styr vardagen – är annorlunda jämfört med vår egen tid. Och självklart är det så, att det finns stora skillnader mellan ”då” och ”nu” i fråga om livsvillkor, föreställningar och värderingar. Hur skulle det annars kunna vara? Men när det gäller människans allra mest grundläggande känslor, drivkrafter, farhågor och rädslor vågar jag hävda att det finns mer som förenar än som skiljer åt, exempelvis mellan sjuttonhundratalet och vår egen tid. Om det vittnar Brödraförsamlingens levnadslopp.

Det var som bekant vid sjuttonhundratalets början som Brödraförsamlingens andliga gemenskap tog form i Tyskland och därefter spreds även till Sverige. Nog fanns det en stor spännvidd bland de grupper som berördes och samlades

kring de båda Brödrasocieteterna i Stockholm och Göteborg (de kortlivade sammanslutningarna i Uddevalla och Karlskrona var av senare datum). Det som berör vid en läsning är ändå de många likheterna mellan de män och kvinnor som kommer till tals i levnadsloppen. Liksom beröringspunkterna mellan dem och oss själva. Herrnhutismen formades under en tid när det moderna samhället började bryta fram. Det finns tydliga paralleller mellan många av herrnhutismens idéer och de intellektuella strömningar som präglade det sena sjutton- och tidiga artonhundratalet – förhållningssätt som fortsatt att

präglade även vår egen tid. Framför allt brottades dåtidens herrnhutare med samma grundläggande existentiella frågor som vi. Kanske skulle man kunna säga att längtan efter något större än det egna jaget är tidlös och konstant.

Om detta kan man läsa i Martin Åbergs bok *Sextio herrnhutiska liv* som bygger på levnadslopp ur Evangeliska Brödräfsamlingens arkiv i Stockholm. I boken möter oss personer såsom Helena Appelgren från Stockholm, Johannes Hazelius från Bergsjö i Hälsingland, Sara Larson från Skaraborg, och många andra. *Sextio herrnhutiska liv* sätter in dem och deras livsöden i ett brett kulturhistoriskt perspektiv som omfattar den omvälvande perioden från sjuttonhundratalets slut och fram till inledningen av de stora folkväckelserna under artonhundratalet.

Martin Åberg är professor i historia, verksam vid Karlstads universitet och Högskolan i Halmstad. Sextio herrnhutiska liv. Självbiografiskt skrivande och individualisering i Sverige 1770-1840 är utgiven av Nordic Academic Press i Lund.

VÅRUTFLYKT

2025

Här kommer lite bilder från den vårutflykt som församlingen gjorde den 10 maj.

Första stoppet var nästan på hemmaplan – i Betlehems kyrkan på Luntmakargatan. Där fick vi både fika och hålla andakt tillsammans med Pontus Adefjord, som är regional missionsledare i EFS Mittsverige. Han berättade även om EFS, hur det fungerar och parallellerna till EBF.

Lunch åt vi på Särsta värdshus i Knivsta, dit vi for med buss, och avslutningsvis träffade vi systrarna på Alsike kloster. Där fick vi höra Syster Karins spännande berättelse om sitt eget liv och hur hon trillade in i klosterlivet, och systrarnas arbete för att ta hand om (och ibland gömma) flyktingar.

Vi fick även se både kapellet i källaren, där de ber, och kyrkan som ligger precis intill.

Tusen tack till er som åkte med!

P.S. Om du vill vara med att hjälpa Systrarna på Alsike kloster kan du skicka en gåva!

SWISH: 123 100 03 06

PlusGirokonto 53 13 13-5

Utveckla din och andras

EXISTENTIELLA HÄLSA

Att få vara präst i Brödraförsamlingen i Stockholm, mitt i hjärtat av Östermalm, är oerhört stimulerande. Jag älskar församlingen och människorna hos oss som jag möter i olika verksamheter och sammanhang. Jag lär mig ständigt nya saker och försöker inspirera mig själv och andra till vardagsnära mission. Alltid med fokus på Jesus – han som dog och uppstod för att rädda oss från evig förtappelse. Östermalm är också en spännande plats rent geografiskt och

demografiskt, där jag får möta många olika sorters människor. Jag slås ofta av människors vänlighet, drivkraft och målmedvetna liv. Människor är mer öppna för samtal än jag hade trott. Att få verka för evangeliets sak i detta myller av liv ger både mening och djupgående insikter.

Häromveckan satt jag och fikade med en affärsman på ett hotell. Att få samtala om både vardagsnära och djupa existentiella frågor är något som kan – och bör –

intressera oss alla. Bibeln lär oss i 1 Thessalonikerbrevet 5:23: *“Må fridens Gud själv helga er helt och fullt, och må er ande, själ och kropp bevaras hela så att ni är utan fläck när vår Herre Jesus Kristus kommer.”* Detta bibelord påminner oss om att människan inte bara är kropp och psyke, utan också ande. En holistisk syn på människan ser till helheten – våra fysiska, emotionella och andliga behov.

I vår tid är vi ofta duktiga på att prata om fysisk och psykisk hälsa, men den existentiella får sällan plats. Det finns ett tomrum där, som många bär på. Som kyrkofadern Augustinus uttryckte det i sina Bekännelser: *“Du, o Gud, har skapat oss till dig,*

och vårt hjärta är oroligt till dess det finner vila i dig.” Vi människor är skapade till gemenskap med Gud, men ofta distraheras vi av yttre brus, prestationskrav och flykt från de stora frågorna. Det är tragiskt.

Efesierbrevet 2:1 säger: *“Ni (som) var döda genom era överträdelser och synder.”* Detta är Bibelns tydliga diagnos av människans tillstånd utan Gud. Inte sjuk, inte svag – utan död. Och en död människa kan inte resa sig själv. Hon behöver väckas till liv. Den goda nyheten är att Gud i sin nåd gör just detta. Vi läser vidare från Efesierbrevet 2:5b: *“Han har gjort oss levande med Kristus. Av nåd är ni frälsta!”* Detta är kärnan i det kristna evangeliet. Fokus ligger alltså inte på

uppenbart bland dem, eftersom Gud har uppenbarat det för dem. Ty hans osynliga egenskaper, hans eviga makt och gudomlighet, har ända från världens skapelse varit synliga genom de verk han har skapat.” Gud är inte långt borta. Han har gjort sig känd genom skapelsen, genom sitt ord och mest av allt genom Jesus Kristus. Halleluja! Vi behöver inte gå ovetandes hurdan Gud är.

De stora existentiella frågorna brottas de flesta med under livets gång: - Var kommer vi ifrån? - Vad är meningen med livet? - Finns det ett liv efter döden? - Spelar det någon roll hur jag lever – och i så fall varför?

Bibeln ger tydliga svar. Vi är skapade av Gud, till hans avbild, med syftet att leva i relation till honom och till varandra. Livets mening är att älska Gud och vår nästa (Matt 22:37–39), Gör allt till Guds ära (1 Kor 10:31). Vi är kallade till gemenskap, inte bara här på jorden utan i evigheten – inte för att vi förtjänat det, utan för att Gud i Kristus har försonat oss med sig själv. Tror vi detta? Våra liv och handlingar spelar roll. Det finns det som är rätt och det som är fel. Vi är inte som mänsklighet utlämnade till självbestämmande ytterst sätt. Gud har uppenbarat Jesus som vår Frälsare och Herre. Vi får inte betona det ena utan det andra.

vad vi kan göra för Herren utan vad han har gjort för oss, sitt namn till ära.

I vår kultur finns en djup törst efter mening, identitet och hopp. Predikaren uttrycker det med ärlig skärpa: *“Tomhet, idel tomhet, säger Predikaren. Tomhet, idel tomhet, allt är tomhet.”* (Predikaren 1:2). När livets ytliga fasader faller inser många att det måste finnas något mer. Det är här vi som kristna har ett budskap som både bekräftar människans brottnings och erbjuder en fast grund.

Romarbrevet 1:19-20 förklarar att *“Det man kan veta om Gud är*

Men hur jag lever spelar ingen roll vad gäller frälsningen. Ingen gärning kan göra mig mer frälst – det är Guds nåd allena, genom tron, som frälser (Ef 2:8–9). Däremot är mitt liv som kristen ett gensvar på denna nåd. Mina handlingar blir ett uttryck för tacksamhet, kärlek och tro. Den existentiella hälsan påverkas djupt av denna förståelse: att mitt liv har

en grundläggande mening, att jag är älskad och buren, och att jag lever i ett större sammanhang där mitt liv har betydelse både nu och i evigheten.

Ur ett lutherskt perspektiv är människan rättfärdiggjord genom tro, inte genom gärningar. För duktiga och prestationsinriktade människor kan detta var svårt att ta in - egenrättfärdigheten måste

dö, alltså våra försök att förtjäna frälsningens gåva. Synden som sådan blir vi inte av med, men dess skuld. Det heter hos Luther att vi kristna är både syndare och rättfärdiga på samma gång – simul iustus et peccator. Vi bär syndens dagliga plåga i oss, men också löftet om Guds kraft i Kristus som rättfärdiggjort oss.

Att tala om existentiell hälsa är i slutändan att tala om människans djupaste behov – behovet av Gud. Mission handlar inte om att möta människor där de är och enbart ha det trevligt utan möta dem i deras sökande, deras tvivel men också längtan. Att sprida konkret kunskap om kristen tro- evangeliet. Att tala sant om livet och att tala sant om Gud. Jag möter varje vecka någon som tydligt markerar att man inte har en kristen tro, men att man skulle vilja tro. Andra är tydliga med att de inte vill tro.

Så, låt oss som kristna inte fjärma oss från de stora frågorna. Låt oss i stället bejaka dem, bearbeta dem och verka för att de leder oss – och andra – till Kristus. Låt frågorna fungera som brygga till kristen tro. Existentiell hälsa handlar inte om att alltid ha alla svar, utan söka Honom som är svaret, Jesus Kristus. Han som är Vägen, Sanningen och Livet.

- Daniel Källander

PROGRAM SOMMAREN 2025

Sön 25 maj kl 15 - Nattvardsgudstjänst

Daniel Källander & Margareta Bengtsson

Ons 28 maj kl 17.30 - Vid Bordet Daniel Källander

Vill du vara med? Anmäl dig till Daniel via SMS på: 0709 25 16 31

Sön 8 juni kl 11 - Ekumenisk gudstjänst i Humlegården

Vid regn hålls gudstjänsten i Engelbrektskyrkan

Ons 3 september kl 15 - Afternoon Tea med Bibelsamtal

Daniel Källander

Sön 7 september kl 15 - Nattvardsgudstjänst

Daniel Källander & Margareta Bengtsson

Vi önskar er
en trevlig sommar!

Evangeliska Brödräfsamlingen
Sibyllegatan 13
114 42 Stockholm

www.evangeliska.nu

info@evangeliska.nu
PlusGiro 51202-0
SWISH 123 379 62 08